

Vlada Crne Gore, na sjednici od _____ 2020. godine, razmotrila je Predlog zakona o amnestiji lica osuđenih za krivična djela propisana zakonima Crne Gore i lica osuđenih stranom krivičnom presudom koja se izvršava u Crnoj Gori, koji su Skupštini Crne Gore podnijeli poslanici Miloš Nikolić, Andrija Popović, Genci Nimanbegu, Ervin Ibrahimović, Adrijan Vuksanović, Danijel Živković i poslanica Jovanka Laličić, i s tim u vezi, daje sljedeće

MIŠLJENJE

Predlogom Zakona o amnestiji lica osuđenih za krivična djela propisana zakonima Crne Gore i lica osuđenih stranom krivičnom presudom koja se izvršavaju u Crnoj Gori predloženo je oslobađanje od izvršenja 15% izrečene kazne zatvora za lica koja su na dan stupanja na snagu ovog zakona pravosnažno osuđena za krivična djela i koja se nalaze na izdržavanju kazne zatvora u Crnoj Gori. Izuzetno od ovog oslobađanja predloženo je oslobađanje od izvršenja 10% izrečene kazne zatvora za lica koja su na dan stupanja na snagu ovog zakona pravosnažno osuđena, a nijesu stupila na izdržavanje kazne, a kao izuzetak predlaže se da oslobađanje od izvršenja 5% izrečene kazne zatvora za lica koja su dva i više puta pravosnažno osuđena na bezuslovnu kaznu zatvora zbog izvršenja krivičnog djela.

Nadalje, predloženo je da osuđena lica koja se nalaze na izdržavanju kazne zatvora, a osuđena su do šest mjeseci zatvora da se obustavi izvršenje kazne, a preostali dio kazne zamijeni sa uslovnom osudom, tako što se ostatak kazne uzima utvrđenim i određuje da se kazna neće izvršiti ako u roku od dvije godine ne učini novo krivično djelo.

Za lica koja su na dan stupanja na snagu ovog zakona pravosnažno osuđena prvi put na kaznu zatvora u trajanju do tri mjeseca za krivična djela propisana zakonima Crne Gore, a nijesu stupila na izdržavanje kazne, predlaže se da se izrečena kazna zatvora zamijeni sa uslovnom osudom, pri čemu se izrečena kazna zatvora uzima kao utvrđena i istovremeno određuje da se ista neće izvršiti ako u roku od dvije godine osuđeni ne učini novo krivično djelo.

Za lica koja su na dan stupanja na snagu ovog zakona pravosnažno osuđena prvi put na kaznu zatvora u trajanju od tri do šest mjeseca za krivična djela propisana zakonima Crne Gore, a nijesu stupila na izdržavanje kazne, predlaže se da se izrečena kazna zatvora uzima kao utvrđena i istovremeno se određuje da će ista izvršiti u prostorijama u kojima osuđeni stanuje.

Predloženo je da se amnestija neće primjenjivati za pravosnažnu osudu za krivična djela:

- ratni zločin protiv civilnog stanovništva, terorizam i trgovina ljudima, kao i za druga krivična djela protiv čovječnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom;
- silovanje, obljava nad nemoćnim licem, obljava sa djetetom, obljava zloupotrebom položaja, nedozvoljene polne radnje, podvođenje i omogućavanje vršenja polnog odnosa, posredovanje u vršenju prostitucije, prikazivanje pornografskog materijala djeci i proizvodnja i posjedovanje dječje pornografije i navođenje maloljetnog lica da prisustvuje vršenju krivičnog djela protiv polne slobode;
- kriminalno udruživanje i stvaranje kriminalne organizacije;

- pranja novca, zloupotreba službenog položaja, prevara u službi, protivzakoniti uticaj, navođenje na protivzakoniti uticaj, primanje mita, davanje mita, zloupotreba položaja u privrednom poslovanju, zloupotreba ovlašćenja;

- sprječavanje službenog lica u vršenju službene radnje i krivično djelo napad na službeno lice u vršenju službene dužnosti

- za krivična djela zapuštanje i zlostavljanje maloljetnog lica, nasilje u porodici ili porodičnoj zajednici, rodoskrvnenje;

Predloženo je da se amnestija neće primjeniti prema licima kojima je data amnestija na osnovu Zakon o amnestiji lica osuđenih za krivična djela propisana zakonima Crne Gore i lica osuđenih stranom krivičnom presudom koja se izvršava u Crnoj Gori iz 2008. i 2013. godine. Amnestija se neće primjenjivati i na lica koja su osuđena na kaznu zatvora 40 godina, kao i na lica protiv kojih je do dana, kao i na dan stupanja na snagu ovog zakona naređeno izdavanje potjernice zbog nejavljanja na izdržavanje kazne zatvora ili zbog bjekstva sa izdržavanja kazne zatvora.

Razmatrajući predlog zakona, a polazeći od razloga za donošenje Zakona o amnestiji lica osuđenih za krivična djela propisana zakonima Crne Gore i lica osuđenih stranom krivičnom presudom koja se izvršava u Crnoj Gori, a posebno činjenicu da predloženi zakon ima za cilj da doprinese prevenciji unošenja i širenja korona virusa u zatvoru, smatramo da se predloženim zakonskim rješenjima ne narušava svrha kažnjavanja prvenstveno zbog proporcionalno odmjerenih oslobođenja od izvršenja kazne, uz jasno propisane izuzetke od primjene za pravosnažne osude za određena teška krivična djela, a sa posebnim aspektom ograničene primjene na povratnike. Posebno značaj aspekt prihvatljivosti predloženog zakona je i činjenica da je i Komitet Savjeta Evrope za sprječavanje mučenja i nečovječnog ili ponižavajuće postupanja ili kažnjavanja (CPT) kroz Izjavu o principima vezanim za tretman lica lišenih slobode u kontekstu pandemije zaraze korona virusa (COVID-19) od 20. marta 2020. godine svim državama članicama Savjeta Evrope preporučio da više koriste preinačenje kazni, raniji otpust i probaciju, što svakako omogućava institut amnestije u skladu sa našim krivičnim zakonodavstvom.

Zatvorski sistem predstavlja po svojoj organizaciji u okolnostima pandemije zaraze korona virusa prilično izazovan sistem sa visokim rizikom unošenja i širenja virusa, tako da pored svih mjera koje je Vlada preduzela u odnosu na Upravu za izvršenje krivičnih sankcija za prevenciju unošenja virusa u zatvor, kao i dosljedne primjene svih preventivnih mjera od strane Uprave za izvršenje krivičnih sankcija slijedeći preporuke Instituta za javno zdravlje i naredbe Ministarstva zdravlja, a da bi i same preporuke relevantnih međunarodnih tijela bilo moguće sprovesti uz puno poštovanje prava lica lišenih slobode u skladu sa međunarodnim standardima, Vlada pozdravlja inicijativu poslanika/ce za donošenje Zakona o amnestiji lica osuđenih za krivična djela propisana zakonima Crne Gore i lica osuđenih stranom krivičnom presudom koja se izvršava u Crnoj Gori, a koji su Skupštini Crne Gore podnijeli poslanici Miloš Nikolić, Andrija Popović, Genci Nimanbegu, Ervin Ibrahimović, Adrijan Vuksanović, Danijel Živković i poslanica Jovanka Lalić.